

Barcelona, 1 de agost de 1930

L'Esquella de la Torratxa

ANY LIV - 2666 - 15 cts. - Atrassats, 30

- Ai que patirem, amb aquest farcell!

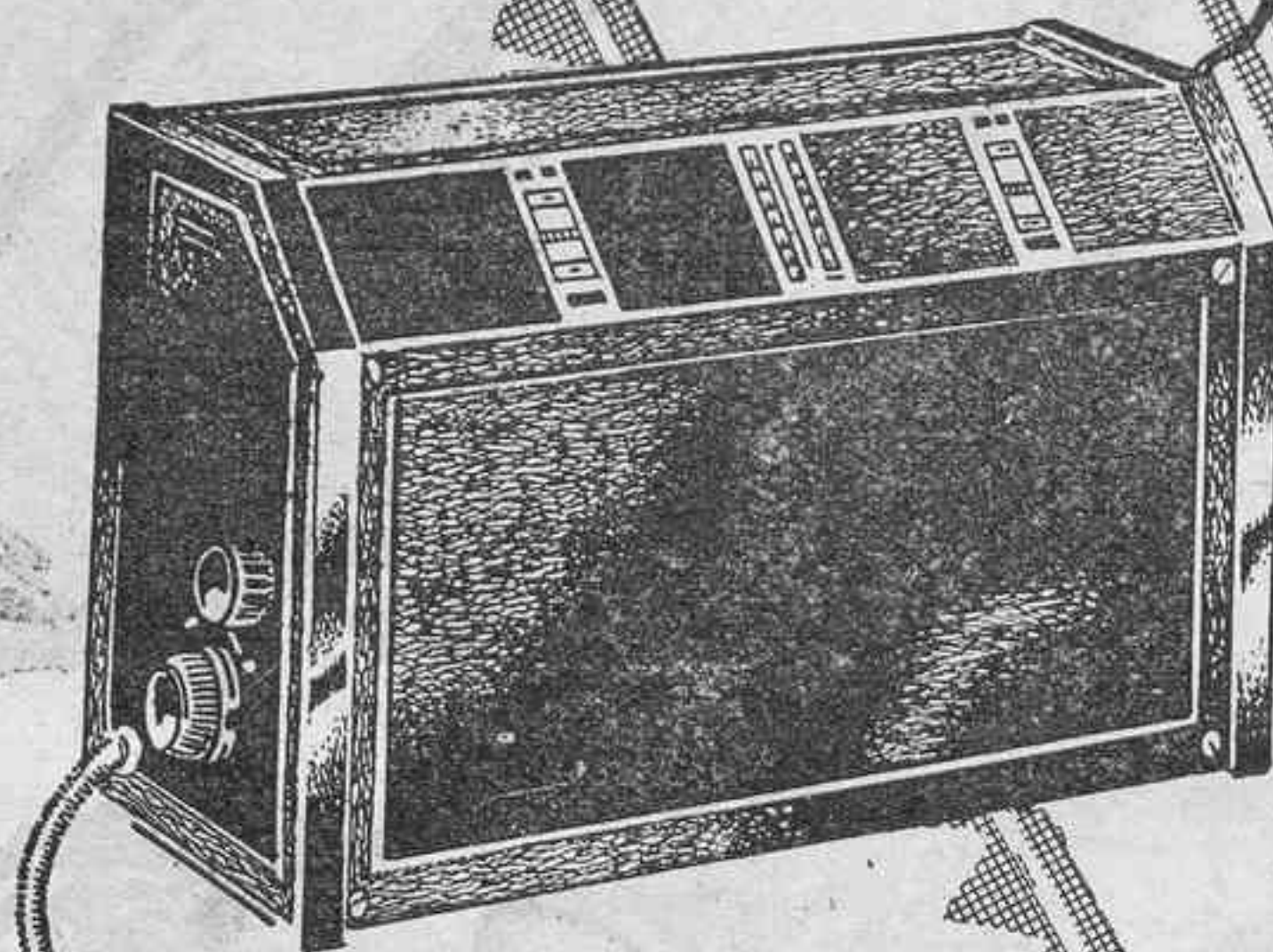
h...
...
ambians...

Aquesta creació única dóna una significació nova a la Ràdio

Els temps moderns exigeixen a un equip de Ràdio dues qualitats essencials; naturalitat de reproducció i funcionament del tot elèctric. El receptor PHILIPS 2514, per les seves característiques peculiars, omple aquestes condicions. Ja no hi haurà necessitat d'usar bateries ni acumuladors; la instal·lació de llum de casa vostra subministra el corrent necessari

Sol·liciteu del vostre proveïdor una demostració.

Informeu-vos del nostre sistema de venda a terminis

PHILIPS

2514

Equip Standard.
Receptor 2514-Altaveu
2007 i Derivatensions.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Variacions d'estiu

L'ESTIU va creuant l'ambient barceloní amb la seva calitja i el seu sol; la processó de gelats decoratius i el viol dels mocadors que s'enlairen per a arreplagar del front de cada u la humitat anguniosa...

Així com l'hivern ens sembla l'època per al classicisme, les sessions acadèmiques, les nits terribles del Liceu—sobretot aquestes darreres que hem patit, en què un empresari d'aventura, més aficionat als "autobombos" i als au-

toologis, és a dir, una mena de comte de Montseny del Liceu (parlem de qui es torna a fer dir "Juanito" Mes-tres), ens feia patir amb aquelles "mises en scène" plenes de pols i de misèria que els abonats s'empassaven amb una paciència digna de la canonització; així com l'hivern, tornem a dir, ens sembla la temporada més apropiada als centenaris, als homenatges oficials, a la manifestació de les idees conservadores i a la permanència de la tradició, l'estiu ens fa l'efecte que és l'època més bona i apropiada tant per donar un progrés a les idees polítiques—revolucions, convulsions socials, manifestacions públiques i sorolloses d'arreu del món es celebren en temps de calor, quasi sempre—com per a la plena demostració que vivim una hora literària d'avantguardisme.

La noia de bronze que dibuixa la seva silueta sobre el fons del cel de dalt de la palanca més alta; la nedadora amb un "maillot" groc i blau, que neda vers l'horitzó tot jugant amb una pilota; la terrassa del balneari amb la gràcia de les ombrelles multicolors sota les quals hi ha els gots mig buits d'unes begudes misterioses que ha fabricat un "barman" que té el secret de Cagliostro i unes noies i uns "boys", quasi nus, que caminen cap a una nova moral i una nova estructuració psicològica i literària del món, no tenen res a veure amb les fórmules antiquades. Res no hi ha més lluny d'aquest esquema que acabem d'assenyalar de "La dama de les Camèlies", "Flor de un dia", les torres de Sant Gervasi, els "manguitos" i els barrets amb ocells dissecats... Sigui perquè l'estiu és una època en què tot clareja i en què les siluetes s'acusen molt més, donada la vitalitat solar. Sigui perquè és una època no gaire fàcil a la mentida i a la hipocresia, és, potser per això, que l'Església li té tanta mania. No comprèn que pot ésser una cosa perfectament moral la noia amb "maillot", perquè un cop acostumat a la nova forma, no ens la mirem com a element sensitiu...

L'estiu és un temps excellent per als versos de Sebas-

tià Sánchez-Juan, per a l'arquitectura de Puig-Gairalt, per a l'obra meravellosa de Carles Boïgues, per als olis de Domingo, per a les escultures de Rebull, per a les teories de Breton, per a la filosofia d'Ortega i Gasset i els estudis psico-analítics de Freud... L'estiu pot barrejar perfectament tot això amb la beguda afrodisíaca, que per tal que sigui perfecta, només cal que la moral catòlica la prohibeixi per pecadora i que En Rucabado li dediqui quatre fàstics...

L'estiu no és pas un marc adequat per a la comèdia transcendental; sinó per a la revista o per a l'òpera barata a la plaça de braus; no és pas un ambient favorable a les conferències sobre quelcom transcendental, sinó al discurs de míting; no és propícia a la lectura de grans novel·les, sinó a quaderns curts, ràpids... És una època en què només es llegeixen de bon grat els diaris...

Si s'admetés la teoria, podríem dir que l'hivern és la hipocresia, i l'estiu la veritat. Que no hi ha res més mentider que un vestit d'hivern sota el qual encara es pot amagar la veritable forma d'una dona, ni res més clar i evident que el curt "maillot" d'enguany, i que és de desitjar que es vagi escurçant més, fins arribar al nudisme, no integral, però quasi integral...

Barcelona ja no és una ciutat que visqui d'esquena al mar. És una injustícia dir-ho així, quan el millor parc d'atraccions s'aixeca a la barana mediterrània de Montjuïc i quan l'èxode cap a la Barceloneta ha pres un augment veritablement alarmant, perquè ja no hi ha lloc on situar els nedadors ciutadans... Ens fa falta, encara, un Passeig marítim, però tot arribarà...

I quan Barcelona tingui el mar, sempre, i no tan sols l'estiu, podrà tornar a meditar que el port és un camí de llibertat.

FRANCESC MADRID

Mestre i amic

L'escriptor sopava avui, com tantes altres nits, en la galeria de casa seva: una galeria oberta sobre el mar, una galeria coberta de llessamins i mareselves, des de la qual s'albiren el mar d'onades remoroses i blanques d'escuma contra la casa i el cel fastuosament tremolós d'estels: un cel de decorat de ballet rus.

Quan la gent de la casa desaparaven la taula i servien el cafè i els licors, ha arribat un minyó del poble—un minyó que també ve altres nits a parlar de llibres i dels que els escriuen—i ha dit:

—Ja ho sabeu? Narcís Oller és mort.

L'escriptor ha esguardat el minyó amb pasme dolorós, ha devingut un xic pàllid, ha sentit que una gran angúnia el prenien. Després aquesta angúnia s'ha fet pena profunda en ell: pena profunda davant el fet inexorable, irremeiable de la mort.

I el minyó repetia:

—Sí, sí; ja ho veuen: Narcís Oller és mort.

L'escriptor no sabia que Narcís Oller fos mort, no

sabia que Narcís Oller estés malalt. L'escriptor, en aquest dolcíssim recó de platja, s'ha cansat de rebre els diaris amb retard — o de no rebre'ls —, i ha acabat per no llegir els diaris.

Ara la nit és alta i l'escriptor està sol amb la nit i el mar. I recorda i evoca la figura del mestre i l'amic. I recorda els primers anys de lluita, els primers articles publicats en una revisteta desapareguda anys ha, la publicació del primer llibre. I amb la publicació del primer llibre, la coneixença, l'amistat amb Narcís Oller.

I unes paraules de Narcís Oller, unes nobles paraules plenes de bonhomia, de comprensió, de lucidesa, de coratge.

Amb altres escriptors, amb els companys de la revisteta desapareguda, l'escriptor anava els dijous—solament

Narcís Oller

els dijous, perquè l'editor pagava els cafès i no podia pagar-ne molts—, a Can Moritz, al jardí de Can Moritz, a la Plaça de Sepúlveda.

Can Moritz, en aquells temps, tenia fama d'ésser un restaurant freqüentat per les "entretengudes" que començaven a habitar l'esquerra de l'Eixample, sobretot els carrers d'Aribau i Muntaner. Tenir un pis als carrers d'Aribau i Muntaner era l'aspiració màxima de les dames de les camèlies d'aquell temps.

En el jardí de Can Moritz hi havia unes quantes taules, uns quants arbres anèmics, unes quantes plantes més anèmiques que els arbres, i un joc de botxes. Cada

nit hi jugaven uns alemanys vermells i atlètics. A vegades hi havia amb ells una noia d'aire poc femení, que duia coll i corbata com els homes i fumava com els homes. Les boles enormes, saltant i rodant damunt la fosca, feien una remor gens agradable. De les finestres il·luminades dels reservats arribaven clares rialles de dona.

L'escriptor i els companys s'asseien sempre a la mateixa taula. Tots volien fer grans coses, tots volien conquistar la glòria. Alguns s'han acontentat amb un passar, altres s'han enfonsat en l'anònim. Arribaven el director de la revista i l'editor. L'editor era un home alt, calb, pàl·lid, d'aire inquiet i nerviós, un xic atrabiliari. El director era Joan Oller i Rabassa, fill del gloriós novel·lista suara traspasat, i novel·lista de mèrit ell també.

Algunes nits venia Narcís Oller. Era un vellet pulcre, simpàtic, comprensiu. Vestia un pantalon blanc, una americana negra, un barret de palla. Parlava i discutia amb ells no en mestre, sinó en company.

La revisteta, abandonada d'uns i altres, deixà de publicar-se. Passaren anys. Els amics que es veien cada dijous a Can Moritz emprengueren les rutes més diverses. L'escriptor viatjà, lluità, publicà molts altres llibres, estrenà comèdies, creà una família, posà algun cabell blanc.

Narcís Oller ja no publicava. Anava a la penya del Colón, passejava sempre acompanyat d'algú. Mantes vegades el veia l'escriptor per la Rambla, per la plaça de Catalunya. Havia envellit molt, però encara quedava en el seu rostre marcit un resplendor d'intel·ligència. Llavors l'escriptor, en retornar a casa, rellegia aquestes magnífiques novel·les que ens ha deixat el mestre: "L'Escanyapobres", "La bogeria", "La papallona", "La febre d'or", "Pilar Prim".

Ara la nit és alta i l'escriptor està sol amb la nit i el mar, que fa remor somorta de sanglot. L'escriptor no llegirà els diaris per a no saber detalls del traspàs del mestre; l'escriptor prohibirà als seus familiars que parlin del traspàs del mestre.

Així, quan amb la tardor retorni a la ciutat, creurà que Narcís Oller, el gran novel·lista de Catalunya, no és mort. I, encara que no el vegi mai més, seguirà sentint-lo viure al seu costat.

LLUÍS CAPDEVILA

L'ENTERRAMENT

Dilluns, a les onze del matí, tingué lloc l'enterrament del gran novel·lista català Narcís Oller, que constituí una sincera i emocionant manifestació de dol.

Els nostres poetes, els nostres comediògrafs, els nostres músics, els nostres periodistes, els nostres polítics, tots acudiren a retre el darrer homenatge a qui tants en mereixia.

L'ESQUELLA hi era representada per N'Antoni López.

Acaba de sortir la primera obra traduïda al nostre idioma del gran novel·lista espanyol **B. Pérez Galdós** **GIRONA**
Versió catalana de J. BURGAS **ES VENA TOT CATALUNYA** (EPISODIS NACIONALS)
UN VOLUM EN 8.ª DE MÉS DE 200 PLANES, PESSETES 3

UNA AVENTURA A MADRID O L'INSULT DEFINITIU

La muller d'un polític català, força conegut per les seves concomitancies amb la dictadura de Primo i Anido, es trobava a Madrid, de pas cap a Sevilla, on havien de visitar aquella Exposició. En anar a retirar una quantitat d'una banca estrangera, la senyora va reliscar sobre el paviment massa ben encerat, va caure, i es va fer un set al front.

Conduïda a l'hospital, l'intern de guàrdia li volia fer dos punts de sutura. Però ella començà a cridar desafortunadament. No volia que la toquessin fins que hagués arribat el seu marit. Quan el marit fou allí, rebutjà desdenyosament l'intern, entestat a fer els punts, i reclamà el Director.

—De seguida em deixo jo cosir per un caganiu qual-sevol! — venia a dir la senyora.

Però això va indignar tots els interns, que van jurar venjar-se.

Aquell mateix vespre, el polític català era cridat al telèfon:

—Aquí Primo... Sí, el dictador... El mismo... Sí... sí. Nos hemos enterado del percance acaecido a su señora, y quisiéramos saber...

El nostre polític, afalagat, satisfet, beneïnt l'accident, donà tota mena de detalls, regracià el dictador...

Al cap de poca estona, ring, ring, altra vegada el telèfon. Aquest cop era la veu autoritària del ministre de la Governació, interessant-se també per la ferida. Després, el timbre de l'aparell telefònic seguí trucant. Eren el Nunci de S. S., Monsenyor Tedeschini, amb la seva veu melosa, l'"Alcalde de la Villa i Corte", el digne President de l'"Asamblea", el general Barrera, de Barcelona estant, el propi Director de la Banca...

A les tres del matí, la vanitat del marit començava a trontollar. ¿I si li prenién el pèl? Pensà trucar la Central, la Policia...

De sobte, un cop més llarg, més imperatiu del timbre, dissipà les seves cavillacions. L'home, amb malfiança, despenjà l'auricular:

—Sí, soy yo, soy yo... Digan... digan...

Aleshores una veu estentòria — corejada per tots els interns de l'hospital — cridà:

—Separatista!...

El calze de l'amargura estava apurat. Però era massa. El nostre eximi compatriota, oportunista aferrissat, va caure sense esma, com ferit pel llam.

PER LA CONCÒRDIA

—¿Ha vist amb quina delectació, amb quina inefable morositat, parla *La Veu de Catalunya* de coses i personatges de Madrid?

—Home, és clar: s'ha de seguir la política del *patrón*, la política de la concòrdia.

—Es que seguint aquesta política, aviat *La Veu de Catalunya* serà *La Voz de Cataluña*.

A reveure!

Hem anat a un d'aquests palaus flotants que en diuen transatlàntics, que, com per art d'encantament, s'aguanten sobre l'aigua, a acomiadar un amic que retorna al país de promissió: Amèrica. Hi havia residit una colla d'anys, va fer uns milers de duros, pesos o sols i, casat i amb un plançó que fou la seva illusió, va voler retornar, com tots, a la pàtria. Un dia, desitjós de trepitjar la terra que somniava bella, digna de viure-hi, vengué negoci i algun terreny que a força d'estalvis havia adquirit, i amb la mitja taronja i el marrec empenyé el regrés.

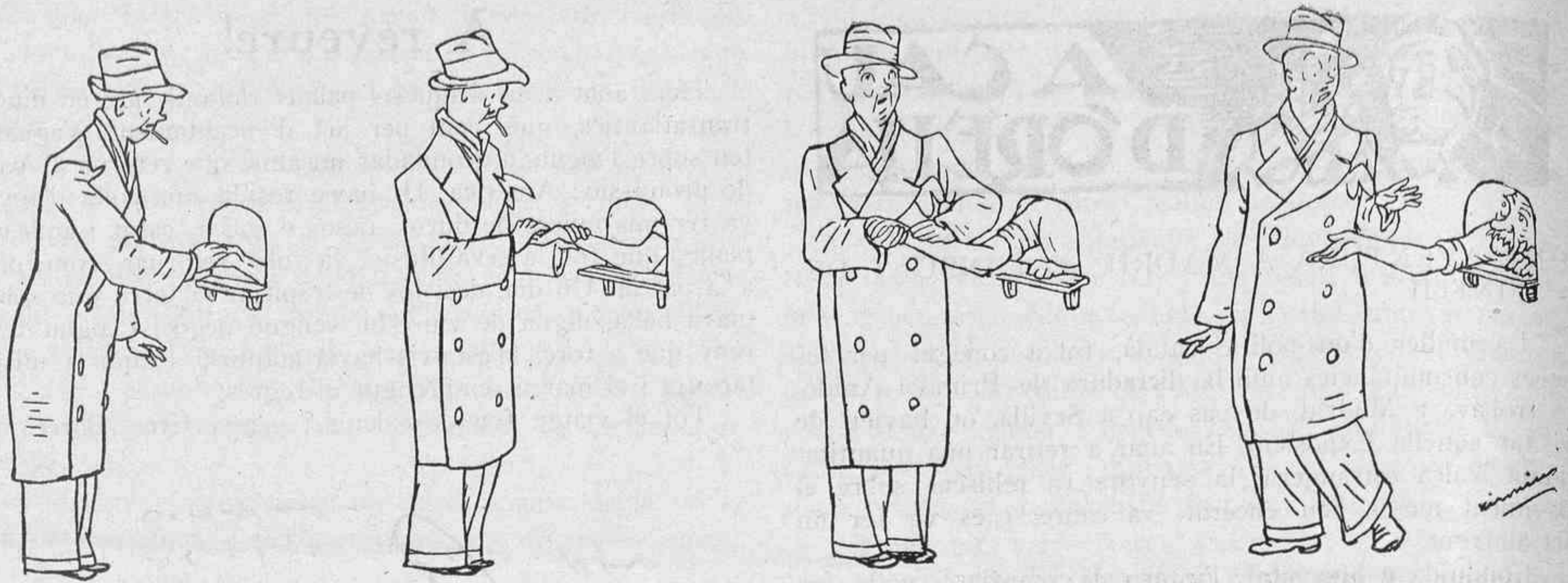
Tot el viatge fou de càlculs i perspectives. Barcelona

CONTRA LA CALOR

Un uniforme segü
perquè a la guàrdia urbana

se li passi la galvana.
Creiem que és remei segü.

LES APARENCES ENGANYEN

li obriria els braços, i les relacions comercials conquerides li brindarien una vellesa tranquil·la al costat dels éssers volguts. Faria negocis, treballaria; ell, al cap i a la fi, no disposava pas de diner suficient per a viure amb l'esquena drete...

I arribà un matí que el sol d'hivern escalfava i el cel era claríssim. El vaixell, com una senyorassa, s'anà acostant a l'estació marítima. Mitja hora després tot eren encaixades, cops a l'espatlla, i cites per a properes entrevistes.

Quant temps ha estat ací? Dos anys? Tres? Potser sí. Aquella terra que ell havia somniat bella, digna de viure-hi, l'anava ofegant. El camí que havia albirat planer, esdevingué una dreuera inaccessible. Les il·lusions anaven caient de mica en mica. Els qui creia amics per a emprendre la lluita comercial que devia ajudar-los a viure, li giraren l'esquena. Uns per diferències sorgides en el contacte quotidià, que de lluny mai no havia somniat. Altres perquè tenien formada la seva llar i el temps els era or; no podien perdre'l intentant coses noves.

Sols l'esposa i el filllet l'aconsolaven. Ella, una dama americana que ací fou feinejadora com les nostres. L'infant, un peruà xerraire i simpatiquet, feia saltirons pel pis com una sargantana.

S'hagué de col·locar per a menjar, i quan veié que el miserable sou no era suficient per a subvenir a les necessitats de la llar, decidí el regrés a aquella terra que, quan menys, li dona la seguretat de no portar cap àpat endarrerit.

L'hem anat a acomiadar. Hem ascendit per l'escala del vaixell, i hem vist una hora seguida la misèria humana, al costat dels qui encara poden donar-se el gust de viatjar com a senyors, sense malgastar res. Uns emigrants—els de sempre, els qui van a cercar fortuna a Amèrica—tenien els ulls plorosos i miraven les "golondrines" com passaven i traspassaven, plenes de gom a gom de gent que encara té dos rals a la butxaca. Més enllà els de segona, que fan un esforç per a no viatjar com a bestioles i per fi, sobre coberta, voltats d'un luxe sever, però luxe a la fi, la classe primera, amb l'alegria d'una travessia de plaer...

—A reveure, amic!—li hem dit—. I fent voleiar el mocador, l'hem vist allunyar-se, perdre's al lluny qui sap si per sempre més. I ara que és fora, ens dol no haver afegit en la nostra estreta de mà:

—No renegueu de la terra que no us ha comprès, ni ha sabut valorar vostra energia. Ella estima els fills pròdigs. Foren altres fills que mai no han tastat ésser lluny d'ella els qui la portaren allà on és. No en té la culpa, amic, que hagueu d'entornar-vos-en!

DOMÈNEC DIUMENGE

D'UNA DISTINCIÓ BEN MERESCUDA

Alfons Maseres ha estat honorat amb la roseta de cavaller de la Legió d'Honor. Com el fet d'honorar un escriptor català no és gaire comú, com no passa cada dia, nosaltres avui volem comentar-lo. El fet s'ho mereix, i s'ho mereix el condecorat.

Mes si hom té en compte que aquí a casa nostra no tenen ressò sinó les coses desagradables: els fracassos, les equivocacions, les caigudes. Això, sí: això és comentat per la genteta del nostre món literari amb un goig cruel, amb una alegria histèrica, amb una satisfacció magnífica. En canvi, els èxits, els triomfs, són silenciats, obscurs, atenuats, apagats. Els èxits els fan més mal que una pedregada i els augmenta la bilis.

Per això avui a nosaltres ens plau fer saber aquesta distinció atorgada a un escriptor català. I ens sentim contents d'aquesta distinció atorgada a un escriptor català. Ja que els goigs de l'escriptor poques vegades són a casa nostra d'ordre material, que ho siguin d'ordre moral. Ningú com els escriptors catalans no podria escriure amb més coneixement de causa un tractat sobre la grandesa i servitud de la literatura.

Alfons Maseres mereix aquesta i totes les distincions. Les mereix per la seva obra, una de les més importants en la novellística catalana, i pels intel·ligents i lúcids comentaris crítics que ha posat a l'obra d'altri.

Quan hom parli de la novellística catalana, haurà de parlar de les novel·les d'Alfons Maseres: L'adolescent, Ildaribal, Fets i paraules de Mestre Blai Martí, que és una obra mestra.

I quan hom parlà dels altres novel·listes, també haurà de recórrer a Alfons Maseres, als comentaris d'Alfons Maseres en periòdics francesos. A Alfons Maseres li deuen molts escriptors l'ésser coneguts més enllà de la frontera.

VIRAI

La dèria dels milions

Mentre la vaca vagi donant, s'ha de munyir, no hi ha més!

La rifa de Madrid, dita de Nadal, tindrà aquest any unes quantes modificacions. Com de costum, serà a base d'una xifra amb renglera de zeros al darrera.

Aquells seixanta i "pico" de mils de bitllets seran "reduïts" a dues sèries de 35.000 cada una. Es a dir que n'hi haurà vuit mil més.

La grossa, la somniada grossa, tindrà una germana tan fardassa com ella. Seran dues de quinze milions, o sia una per cada sèrie.

La segona, de deu milions, desapareix com per art d'encantament, per a deixar pas a altres premis de sis, tres i un milió, i dos de mig per cada sèrie també.

Es a dir que, aquest any, la rifa de Madrid s'emportarà de les butxaques de la gent cent quaranta milions de pessetes. Ja veurem com serà la llista definitiva de premis, encara que el nostre pessimisme ens la fa ja suposar.

Capricis i paradoxes

LA RÀDIO AL CARRER

Que la ràdio és un invent meravellós? Qui ho dubta! Que pot servir per la difusió de l'art, de la cultura? Ben cert. Que és un tentacle de sensibilitat meravellosa per posar-nos en contacte amb la realitat de tot el món, sense ni sortir de la nostra cambra, sense ni tan sols llevar-nos del llit?... Així és. Aleshores, vós que us interesseu per tantes coses diverses, que us convé estar-ne ràpidament al corrent, per què no poseu a casa vostra una bona instal·lació de ràdio?... Per què no teniu sempre un auricular a punt de penjar-vos-el a les orelles?...

Ah, sí, ja entenc què voleu dir. Perquè la ràdio, que en molts països europeus comença a estar al servei d'aquestes coses, ací, fent ben poques excepcions — i no pas la dels programes de la "Unión Radio Barcelona" —, resulta un entreteniment sovint poca-solta i res més. Els ràdio-oients no ho acostumen a ésser, en general aquelles persones que tenen més inquietuds, més curiositats, que ja no els basta el diari, el llibre, la revista. Ho són, llevat comptades excepcions, els desenfeinats que no saben com passar l'estona; els vells idiotitzats, les senyoretetes curtes de gambals... Es a dir, les persones d'imaginació tan limitada, que ni esma tenen per triar-se les distraccions; les persones posseïdes d'aquest enuig mortal de no tenir res que pensar. Diríeu que amb això la Ràdio ja compleix una missió: gairebé una obra de misericòrdia. Però, com la compleix, Déu meu! Acabant encara de fer tornar més orelluts, no ja físicament, ans moralment, els seus devots.

Ben cert, que és per això que no teniu a casa instal·

El pare.—He comprat un Boticelli, un Rembrandt i un Van-Eyck.

El fill.—I què en farà de tants cotxes?

lació de Ràdio. Però, si això bastés per no sentir-la!... Ara, quan menys us ho espereu, mentre passegeu, mentre aneu als vostres quefers, distret i prou entretingut amb els vostres propis pensaments, un altaveu qualsevol, potent o rogallós, us bufa a l'orella una cançoneta estúpida, uns acudits que fan llàstima. Vulgueu o no, us heu d'empassar un bocinet d'aquest programa tan ben cuinat de la Ràdio, perquè els desvagats que es deturen per tot, no us deixen pas fugir-ne amb la rapidesa que voldríeu.

DOMÈNEC GUANSÉ

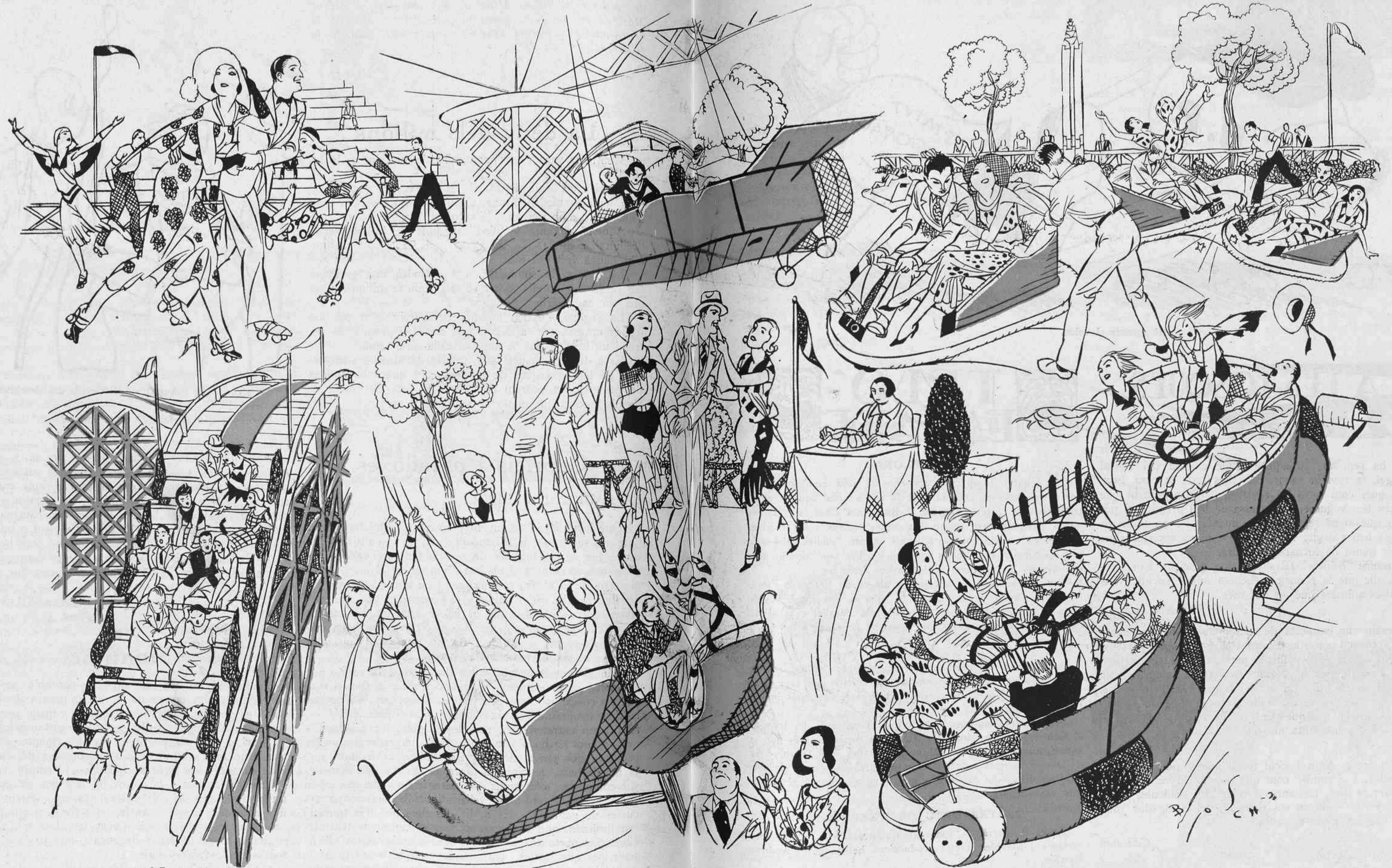
Montjuïc

Nosaltres, amants del progrés veritable, veiem amb goig l'apoteòsica conquesta de la muntanya de Montjuïc i desitgem, com a tals, veure aviat coronada per l'èxit la gegantesca empresa de llur completa metamòrfosi.

Veritat que mig enyorem aquelles típiques excursions a la muntanya cosmopolita, acompanyades del consegüent àpat dessota dels arbres acollidors i sempre verds; de les alegres danses a la claror de la lluna, musicades per un modest manubri. No obstant tot això, estem alegrois; una esperança omplena nostre cor; confiem que tanta claror i tant xivarri (en això donem la palma a la ràdio) foragitaran aquell "Drac" llegendari, que ja en els nostres temps no té raó d'existir.

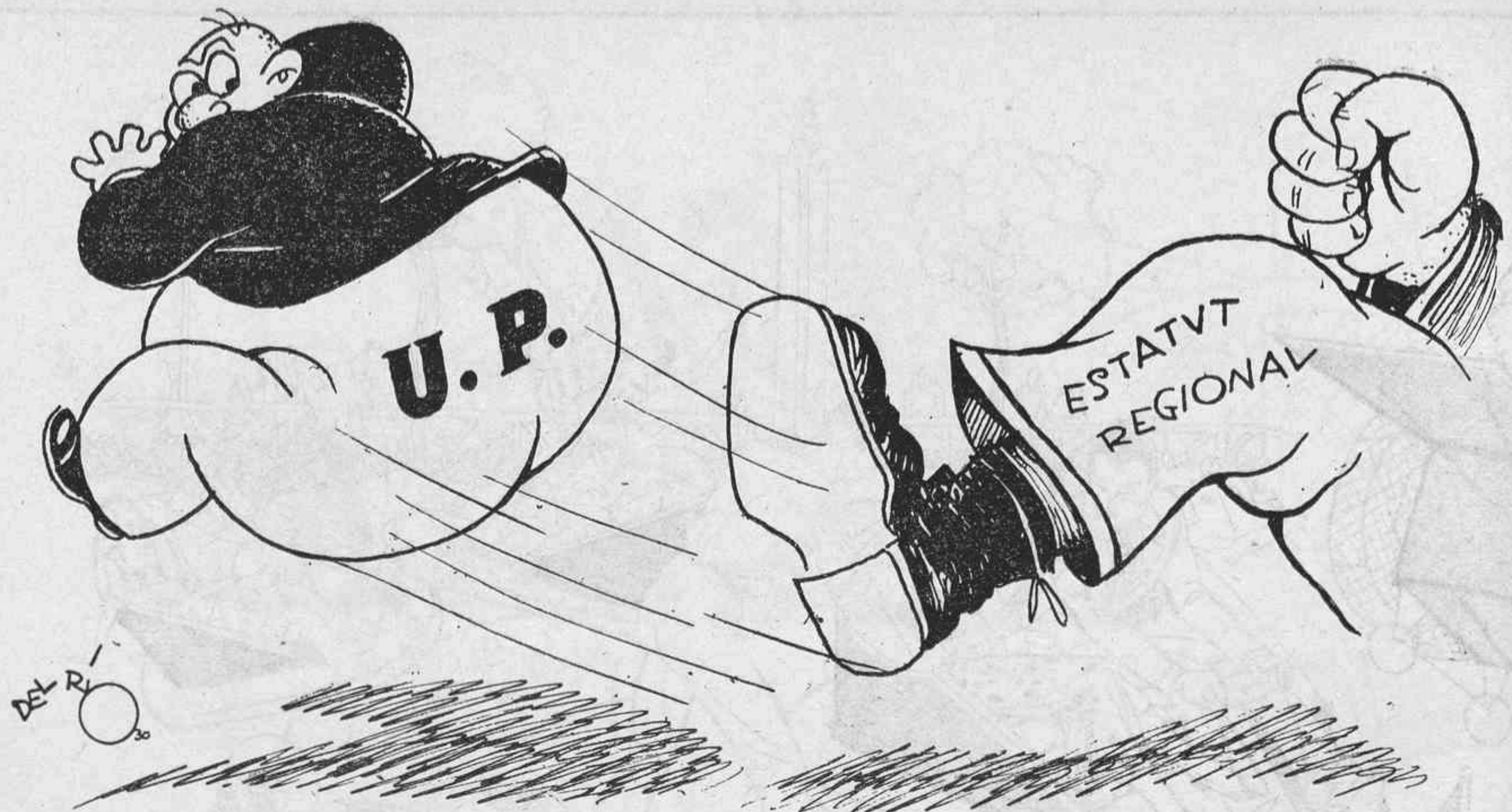
Quin efecte farà al pacífic ciutadà, la vista d'un drap negre hissat a un pàl, mentre ell passeja llur alegria per les "muntanyes russes"...? El cor se'ns fa petit.

"ACUDIT"

Maricel - Park

Un lloc d'esbargiment i d'alegria a l'altura dels millors d'Europa que honora Barcelona i és el consol dels que no poden sortir a estiuejar.

Ni aquests el volen.

París

S'hi ha reprisat, en aquest bonic cinema del Portal de l'Angel, la revista sonora "Follies", de la casa Fox. Malgrat que, com totes les revistes, té un argument que se segueix ben vagament, interessa de bell principi al públic i fa que sigui seguida amb interès. Hi ha números de música ben reeixits i un estol de noies eixerides que fan venir ganes de tornar-la a veure.

La còmica "Smiles" (Rialles), molt graciosa. Ens atreviríem a dir que la sonoritat encaixa millor en els films de dibuixos animats que en lloc més.

Fèmina

Si fessin una enquesta de l'actor còmic que ens agrada més, votariem per Stan Laurel i el seu company Hardy. Ja havíem vist la seva pel·lícula parlada en espanyol, però vàrem tornar-hi, per a passar l'estona més alegre de la setmana. I no ens dol. La parella Laurel-Hardy omple el local on fan de les seves, i mereixen la medalla de l'agraïment ciutadà, ara que per qualsevol ximpleria es donen medalles, sense solta ni volta.

Capitol

Mut i fresc. Aquest local té la bona condició que no s'hi té calor. I el públic, com que ho sap, hi va. Per això en els darrers dies, tornant a "rodar" les pel·lícules "Metropolis" i "Mi vida en sus manos", del castigador John Gilbert, han fet bones entrades.

Coliseum

Ni caldria dir-ho.

Tothom ho sap.

Encara fan allò tan popular.

Encara hi ha cua.

Per nosaltres, que duri. Tenim ganes de tornar-la a veure.

BARCELONA

Ha debutat Josep Santpere amb la seva companyia. De dos o tres anys en aquesta part ja és de ritual aquesta curta temporada de Josep Santpere al Barcelona. Com la ciutat es queda gairebé sense teatres en aquest temps i les famílies "pudientes" — ull, linotipista, amb aquest "pudientes!" — se'n van a estiuejar, els pobres que ens quedem aquí agraïm molt que vingui En Santpere a alegrar-nos l'existència.

Per a debut escollí la comèdia alegre de Francesc Preses "Tommy, l'home de les dues nits", que és una comèdia deliciosa que tant pot plaure al públic del Paral·lel com al del centre. I és que les coses que estan bé ho estan a tot arreu.

TIVOLI

Avui debuta Manuel Sugañes amb la seva "troupe" de revistes. Veu's ací una bona pensada: les revistes que tant d'èxit han tingut al Còmic, passar-les a un teatre dels més importants del centre de la ciutat.

Segurament Sugañes triomfarà al Tivoli com ha triomfat al Còmic, com ha triomfat a Itàlia i a Amèrica. I és que en aquest ram de la revista Manuel Sugañes n'és l'amo.

Durant aquesta actuació Sugañes treballa — amb els seus col·laboradors — en la revista nova que s'estrenarà el proper mes de setembre.

TEATRE GREC DE L'EXPOSICIO

Aurea de Sarrà ha donat unes representacions força interessants i notables d'unès produccions hellèniques d'Ambrosi Carrión.

Ambrosi Carrión coneix com cap altre poeta català la poesia i el teatre de l'antiga Grècia: recordeu "Tribut al mar", "Periandre", belles tragèdies que, posant ben de relleu la personalitat poètica i dramàtica de Carr'ón, segueixen una línia clàssica.

Aurea de Sarrà ha posat al servei del poeta — i del músic: una adaptació de Beethoven, unes melodies força originals de Bosch Humet — el seu art noble i harmònic de gran dansatriu.

A. S.

EL SAFAREIG DE LA RAMBLA

El Teatre Català a Montjuïc

Hom diu que probablement el Teatre del Palau de Projeccions serà destinat a teatre català d'art dramàtic, que funcionarà sota un Patronat constituït per dos regidors i dos diputats provincials.

Pobre teatre català! Si el públic no va a Romea ni a Novetats, teatres del centre de la ciutat, ¿com voleu que vagi a Montjuïc?

La falç

Aquest és el títol de la nova obra lírica en dos actes que Lluís Capdevila acaba d'enllestir.

L'ha escrit en col·laboració amb l'escriptor tarragoní Homedes Mundo, inspirant-se en una novella de dit senyor.

Un èxit de Millàs Raurell

A Buenos Aires la companyia Rivera-De Rosas — ja era hora! — ha estrenat el drama de Millàs Raurell "La llotja", traducció castellana d'Eduard Marquina.

Aquí, en canvi, malgrat del valor de l'obra i el seu èxit, no s'ha reprès més. ¿Que potser hi ha algun "veto"?

Visita López

Sembla que Visita López — actriu sempre digna de tots els elogis — deixa la companyia del Talia, per a passar a la de Novetats.

Traducció

Sembla que, com Josep Santpere es queixava de no tenir cap obra francament còmica Joaquim Montaner li ha ofert la traducció catalana de "El hijo del diablo".

L'amor al teatre

Un dels automòbils que utilitzen les companyies teatrals que van de "tourné" ça i enllà de la nostra terra, va sofrir una "panne" uns quilòmetres abans d'arribar al poble de destí.

Veient que a l'hora de començar la funció encara no s'havia resolt la reparació, decidirem marxar a peu cap al poble.

No havien caminat la meitat, quan veieren que suant, en mànegues de camisa i muntant una bicicleta, venia un home que no era altre que el cafeter del local on devien treballar, el qual els digué:

—No cal que es molestin, no. A l'hora de començar la funció encara no havíem venut cap entrada. Esperin que el cotxe estigui arranjat, i tornin a Barcelona. Ho guardarem per la setmana entrant.

Joaquim Montero

Joaquim Montero ja fa dies que volta per ací de retorn de la seva "tourné" per Catalunya.

Joaquim Montero és d'aquells que quan els altres hi van, ell ja en torna.

¿I el senyor Junyent, que tan simpàtic es féu la nit de l'estrena a Romea de "La Dolorosa", què fa? No protesta? Apa, home! Mai no ve d'una protesta!

"El Debate" pretén justificar els fets odiosos de la presó. Es una pretensió i una justificació que sols en "El Debate" ens expliquem.

A Sabadell ha nascut una ramificació dels feixistes del doctor Albiñana.

I la gent honrada de Sabadell, què fa!

Els Estats Units han iniciat una campanya a favor d'un major consum de pa.

Podran tenir un altre regnat: el dels panarres. Ací tenim ja fa temps el dels cebes.

Demés, a ells els queda el consol de poder-se dedicar a augmentar la racció del pa. A nosaltres cada dia ens l'escurcen.

Hem tingut a les mans un paperot que a les dues cares hi ha unes ratlles que volen semblar versos, dedicats a la desapareguda Exposició i al Fútbol, Boxa i "Toros".

Si és veritat que cada dia se'n lleva un, el dia que aquest desgraciat autor va llevar-se devia fer un vent terrible. Llàstima que no es vagi emportar a ell, als seus ripis i les fulles.

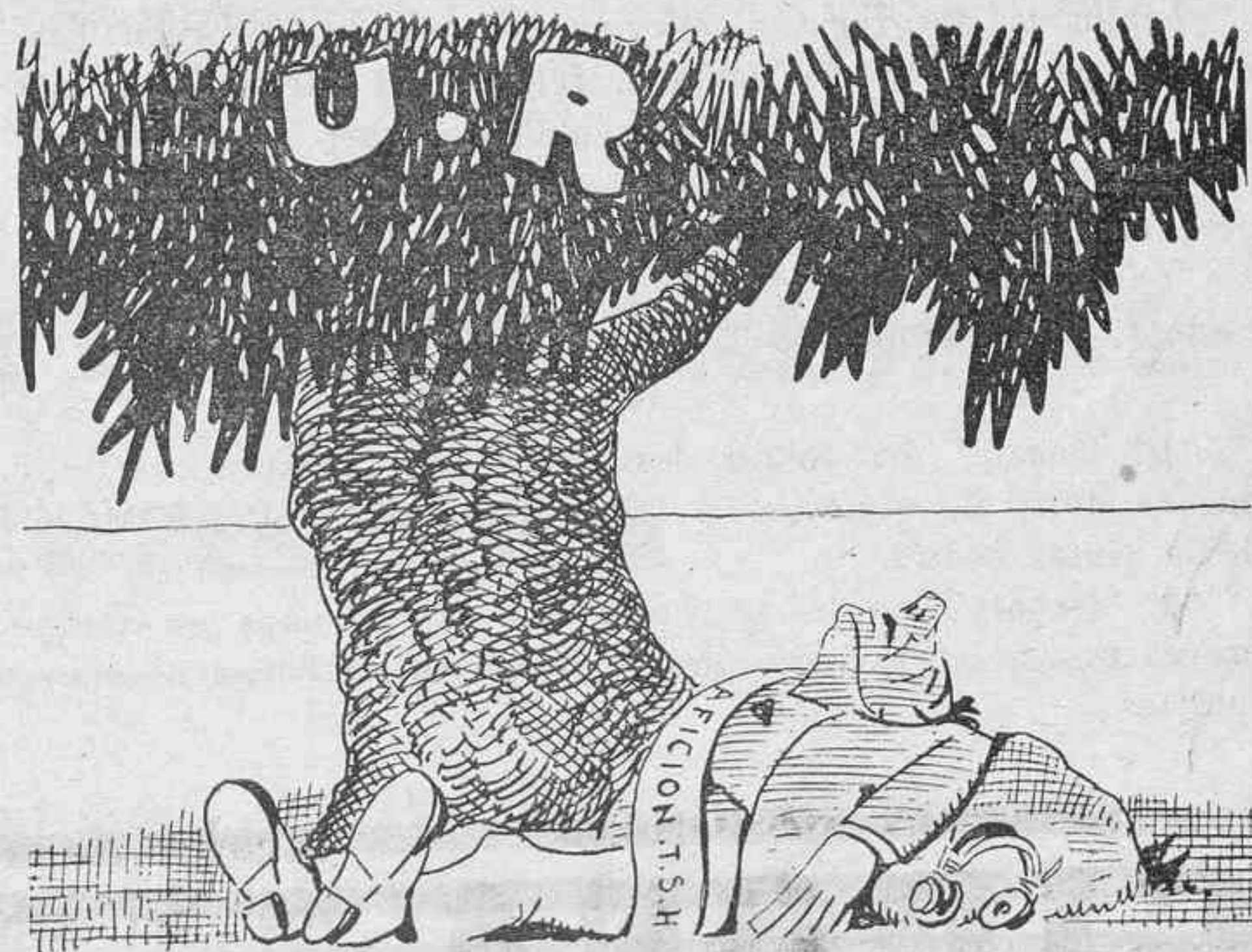
Quants n'hi ha a l'ombra, quan el sol és post!

Els aficionats als "toros" estan de pega. Els han mort un torejador i un altre que aspirava ésser-ho.

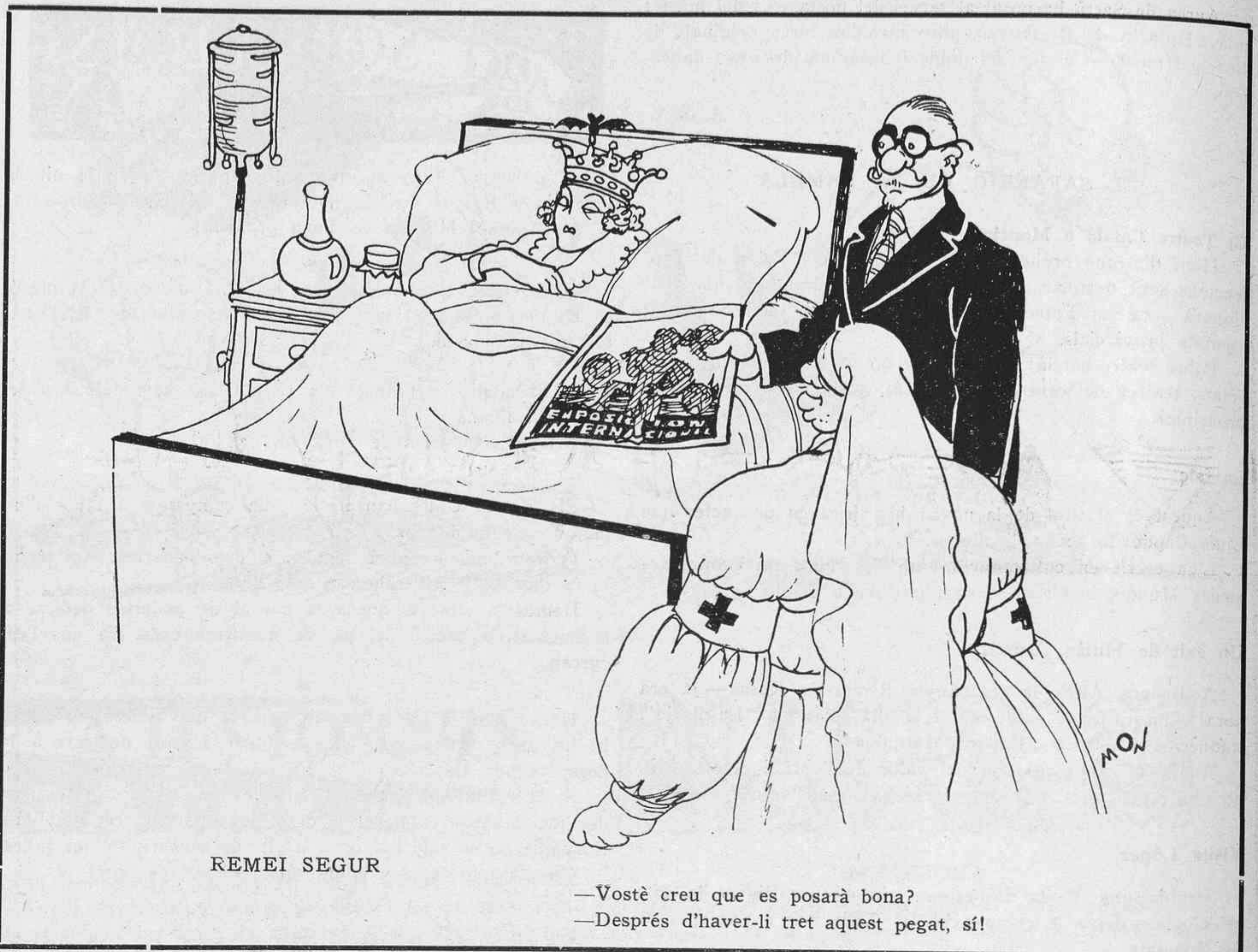
I els "toros", que es veu que no en tenen prou enviant torejadors a l'altre barri, es dediquen a saltar cap al públic.

Les curses de braus tornem a tenir interès.

A Malgrat ha tingut lloc un homenatge al que fou poeta dels humils, N'Ignasi Iglésies.

Tal com voldria "Unión Radio" que fossin els ràdio-oients.

REMEI SEGUR

—Vostè creu que es posarà bona?
—Després d'haver-li tret aquest pegat, sí!

Va assistir-hi la senyoreta Roseta Mestres, que, com se sap, va ésser atropellada per un tramvia el dia de l'enterrament del gloriós dramaturg.

El compositor de sardanes senyor Tarrides n'estrenà una que porta per títol el nom i cognom de la simpàtica catalaneta, i li cedeix els drets d'autor.

Heu-vos ací una gesta que cal recordar.

Tenim la desgràcia d'endevinar-les totes. ¿Recordeu l'esquellot de la setmana passada, referent al carnet electoral? Per un reial-decret és declarat obligatori per segons quines poblacions, entre elles Barcelona, el preu del qual serà fixat pel Servei general d'Estadístiques".

"¡Ya parió la burra!" No és un nou impost, però, francament, s'hi assembla.

"El Debate" ha volgut desvirtuar els ...censura... tractes que es dona als reclosos en lacensura..... Presó Model de la ciutat nostra.

"El Debate" no ha d'ignorar que els catalans en tenim proves massa certes, per a creure les seves informacions oportunistes.

El nostre particular amic senyor Roig i Bergadà, que ha sofert una intervenció quirúrgica recentment portada a cap pel doctor Sacanella, està ja gairebé completament millorat. No cal dir com ho celebrem.

Ha estat suspès governativament el concurs de bellesa que la revista "Imatges" havia organitzat per elegir la "Reina dels banys"

...Censura... ..censura... ..censura...

L'Ajuntament ha encarregat a l'enginyer senyor Boigues el projecte d'una font lluminosa que haurà d'instalar-se al mig de la plaça de Catalunya.

¿Es que no s'han adonat encara, a l'Ajuntament, que el que cal fer ara és treure moltes coses i no posar-ne de noves? Que la gent està cansada de veure lluminàries i de veure com es gasten els seus diners?

Que el que caldria, en canvi, és obrir al públic —gratuitament— els jardins de Montjuïc?

Que ens fa més falta l'aire dels jardins que la vistositat d'unes fonts?

Imp. L'ESQUELLA i "La Campana", Om, 8, Barcelona

EPISODIS NACIONALS

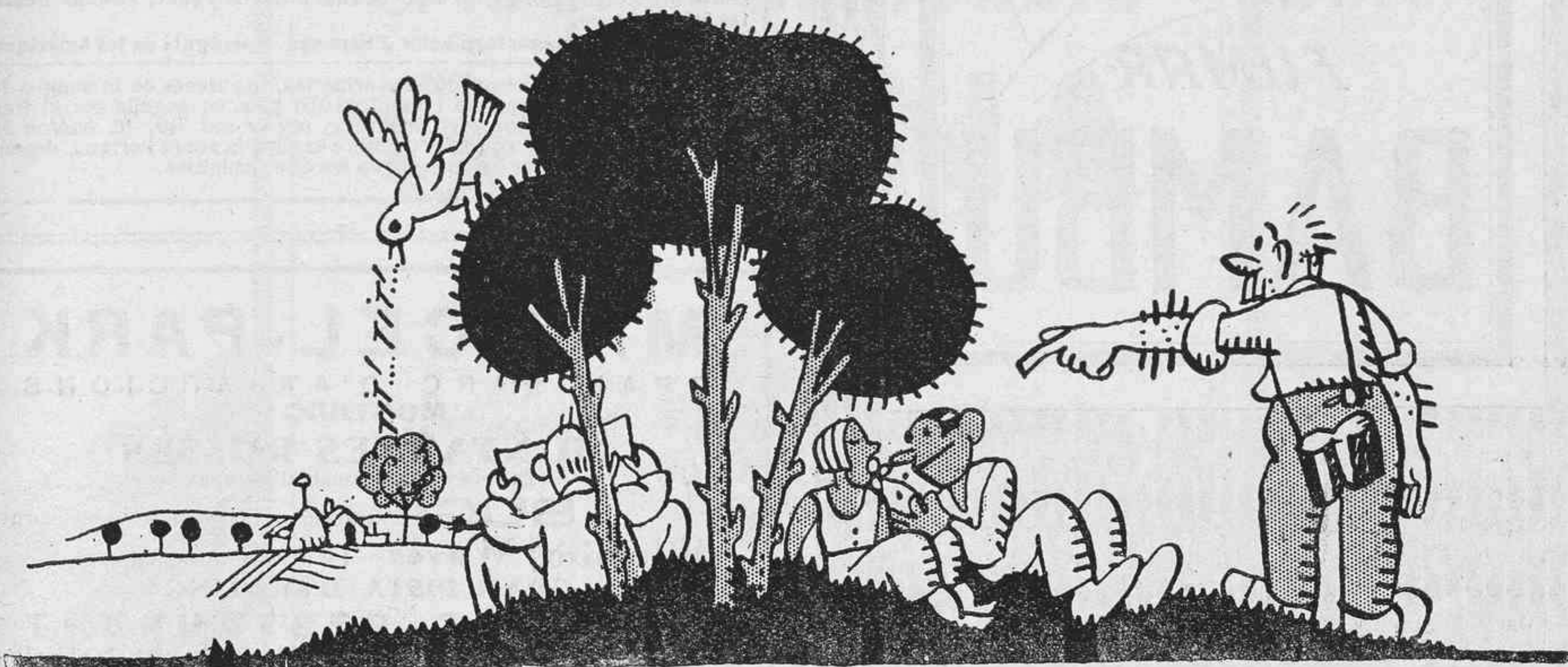
GIRONA

Acaba de sortir la primera obra traduïda al nostre idioma del gran novel·lista espanyol **B. Pérez Galdós**, versió catalana de J. BURGAS. Un volum en 8.º de més de 200 planes, ptes. 3. = Es ven a tot Catalunya.

Maneres d'estiuejar

Els demòcrates, a la platja....

...els romàntics, a l'ombra d'un pi....

**Aquest número ha passat
per la censura**

Acaba de sortir la primera obra traduïda al nostre idioma del gran novel·lista espanyol **B. Pérez Galdós**
GIRONA versió catalana de J. BURGAS - ES VEN A TOT CATALUNYA
 (EPISODIS NACIONALS) Un volum en 8.ª de més de 200 planes, pessetes 3

PAPEL
DE
FUMAR
BAMBÚ

VIES URINARIES
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels
Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metgè, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 5'50 ptes. caixa**

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres vari-coses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. **Venda: 5'50 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrhea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciades del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. **Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.**

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sòkatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortiment, tractament i guariment de les dites malalties.

MARICEL-PARK

GRAN PARC D'ATRACCIONS
MONTJUIC

MUNTANYES RUSSES

Les més sensacionals d'Europa

BUG L'atracció més trepidant

Witching Waves La sempre agradable atracció

GRAN PISTA D'SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

TOBOGAN - CASCADA - DISCOS - SKOOTER

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet anada i tornada combinat amb entrada al Parc: 1 pta)

ENTRADA AL PARC: 0,50 ptes.

TEATRE TIVOLI

Avui, divendres, 1 d'agost. Nit, a un quart d'onze.
Presentació de la gran companyia internacional de revistes i grans espectacles de

Manuel Sugranyes

Els dos maravillosos espectacles

EUREKA

ROXANA

Preus excepcionals d'estiu.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

Acaba de sortir
la primera obra traduïda
al nostre idioma del gran
novel·lista espanyol

B. PÉREZ GALDÓS

EPISODIS NACIONALS
GIRONA

Traducció de

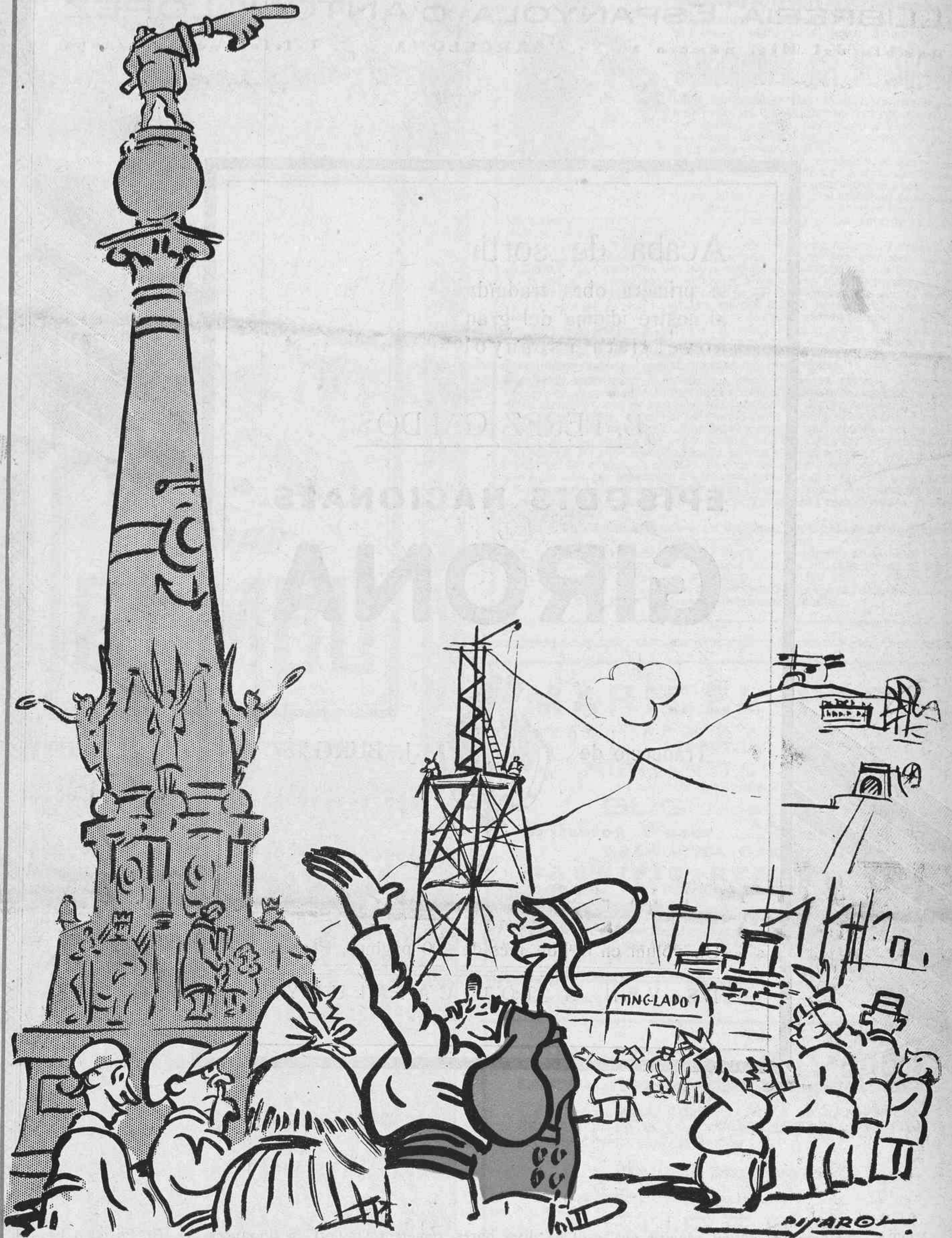

J. BURGAS

Un volum en 8.^u de més de 200 pàgines, Ptes. 3

ES VEN A TOT CATALUNYA

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

El transbordador aeri

—No sé per què han fet aquesta torre Haurien pogut aprofitar la mà de Colom.